

5-11-2007

Discurs del president de la Generalitat en l'acte de lliurament dels Premis Catalunya d'Educació

Sento una especial satisfacció d'assistir a aquest acte amb tants professionals i representants de la comunitat educativa.

No descobreixo res –i menys a ensenyants molt identificats en el seu rol i implicats en la seva tasca- si afirmo que el sector educatiu al nostre país representa molt i hi ha aportat molt.

És un sector dinàmic i compromès, amb capacitat constant d'adaptació i d'estar al dia. Que ha fet molt quan les circumstàncies polítiques eren difícils i que en disposar de les institucions pròpies ha donat el millor de si mateix. I que manté l'exigència permanent per no abaixar la guàrdia.

Felicitació als guanyadors

Junt amb la meva cordial salutació a tots els assistents, vull felicitar sincerament els premiats en aquesta sisena convocatòria.

Amb els premis la Generalitat de Catalunya vol expressar el reconeixement al treball que desenvolupen diàriament els protagonistes de l'educació:

- Els mestres, professores i professors, que treballen en la construcció d'una escola catalana de qualitat; amb el premi que des de l'any passat duu el nom de la recordada i admirada Marta Mata.
- Els centres educatius que destaquen en la innovació pedagògica.
- I institucions dedicades a l'educació i a la societat en general.

És de destacar que el Jurat atorga els premis a proposta d'institucions del món educatiu, entitats o ajuntaments. Aquest procediment fa que el sector -junt amb el món local entre altres- s'hi impliqui i aquest és el millor aval possible.

No em correspon fer la glossa dels guanyadors, però sí que voldria dir que em satisfà especialment el reconeixement a l'Associació d'Amics de l'Institut Escola.

L' Associació manté viu el record i l'esperit d'aquell centre, innovador en els anys de la República, i que perseguia la formació integral dels seus alumnes en un marc lliure, democràtic i català.

L'educació i la seva problemàtica

L'educació dels nostres infants i joves recau cada cop més en l'escola. Tradicionalment les famílies hi tenien un paper molt més significatiu. Però ara els pares i mares no poden dedicar tant de temps com abans a l'educació dels seus fills, o no ho fan per diverses raons. Ens trobem, doncs, que la societat cada vegada més reclama de l'escola no només una funció d'instrucció i transmissió de coneixements, sinó també una funció educadora. I les famílies, les mateixes que deleguen aquesta funció en els mestres, a vegades no reconeixen ni consideren la tasca difícil que els docents tenen amb els seus fills i amb els fills d'altres famílies.

Si a això hi afegim els enormes increments de nois i noies a les nostres escoles, com a resultat sobretot dels fluxos migratoris que hem sofert en els darrers anys, podem comprendre que les condicions en què els docents heu d'afrontar la vostra feina no són precisament favorables.

Això ho sabem i per això el govern de Catalunya està treballant per fer front a aquesta necessitat de més escoles i de més docents. Vosaltres coneixeu bé l'esforç que s'està fent per incrementar les plantilles de docents, el curs passat i també en aquest curs que hem començat. I encara tenim previst incrementar les plantilles en més de 1.700 docents el proper curs. El Departament d'Educació és un dels que creix per sobre de la mitjana, com no podria ser d'altra manera.

També fem una gran inversió en noves escoles: aquest any s'han pogut obrir 65 nous centres educatius. I, no obstant, encara hem de recórrer a les instal·lacions provisionals, els barracons, als quals ens obliga la manca de construcció i el creixement demogràfic del nostre país. Però els recursos sempre són limitats, i hem d'anar periodificant les inversions en funció de la nostra disponibilitat pressupostària i de les prioritats.

L'educació, una prioritat

l'Educació és una d'aquestes prioritats del Govern de Catalunya. Així consta com un dels primers punts del Pla de Govern 2007-2010. I el Pacte Nacional per a l'Educació és la gran eina per treballar-hi.

El Pacte Nacional considera l'Educació com un bé públic que cal assegurar a tothom en condicions d'igualtat, d'equitat i de justícia social.

L'educació és una eina fonamental per a la construcció d'una societat plenament democràtica, socialment cohesionada i econòmicament pròspera. El conjunt de la societat catalana ho veu així.

El Pacte per a l'Educació és un fet històric. Representa un compromís ferm amb tota la societat per enfortir el nostre sistema educatiu i dissenyar-ne el futur.

Ha generat a l'entorn seu un gran consens: amb les famílies, els centres educatius, els professionals, l'alumnat i els ajuntaments. És a dir, amb totes les parts implicades.

El Pacte constitueix un patrimoni col·lectiu de país. És objectiu essencial d'aquesta legislatura desenvolupar-lo plenament. La finalitat és avançar cap a l'excel·lència educativa sense retrocedir en el camí cap a l'equitat.

Una de les mesures concretes d'aquest pacte, ja aplicades, és la implantació de la sisena hora. Mesura que ha comportat un esforç important del Govern per incrementar plantilles, com ja he dit, però també un esforç important dels docents i dels equips directius, per tal d'organitzar l'activitat de cada centre.

"Millorar la qualitat de l'educació és l'objectiu que compartim tots i totes" es diu al frontispici de l'acord. I espera del conjunt del sistema educatiu que pugui donar resposta satisfactòria a tres reptes bàsics:

- la cohesió social i la igualtat d'oportunitats
- l'educació ètica i ciutadana
- la transmissió de cultura, de coneixements científics, d'eines de treball i de capacitats.

En aquests moments estem vivint una etapa en la qual els eixos centrals són:

- la qualitat,
- l'extensió de l'educació de 0 a 3 anys,
- un fort accent en l'educació secundària,
- l'enfortiment de la relació formació professional – empresa.

La societat catalana d'avui és diversa i avançada, i vol créixer a través de la solidaritat, la igualtat i la llibertat.

Al mateix temps, es vol fer partícip d'un projecte col·lectiu que asseguri el futur de la llengua catalana i la seva extensió, que reconegui la diversitat lingüística i cultural i que fomenti la projecció exterior de la nostra cultura.

La llengua és i ha de significar cohesió. Aquest desafiament de doble cara es juga de manera prioritària a l'escola: d'una banda, amb el nostre model d'immersió i amb l'aprenentatge del català per l'alumnat nouvingut, que faciliti la seva integració, i, d'una altra banda, millorant la competència en català, castellà i anglès. En aquest aspecte, el nostre model educatiu és observat de prop i ha estat elogiat per les autoritats educatives de la Unió Europea, fet que ens enorgulleix i ens confirma que anem pel bon camí.

El Pacte per a l'Educació expressa la determinació de fer que l'educació torni a ser un element de referència per als nostres joves i per a les seves famílies. Demuestra, en definitiva, que l'educació és una prioritat no tan sols del Govern sinó del conjunt de la societat catalana

La nova Llei d'Educació a Catalunya

Per si amb tot el que he dit no ho tinguéssim prou clar, ens podem remetre a l'Estatut d'autonomia. En el seu article 21 diu: "Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat". I també que "la Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi aquests drets".

El departament d'Educació, amb el conseller Maragall al davant, té previst en el seu full de ruta l'elaboració i aprovació del projecte de Llei d'Educació a Catalunya. Una llei que ha d'oferir a la ciutadania un marc estable que doni coherència al conjunt del sistema educatiu.

A banda dels **principis del nostre sistema educatiu** i de les característiques que ha de **configurar el servei públic d'educació**, la nova llei establirà:

- l'organització dels centres i dels seus ensenyaments,
- l'organització de la funció pública docent,
- l'avaluació i control del sistema educatiu i
- l'organització territorial i el paper dels ajuntaments.

L'avantprojecte de llei serà dut al Govern en els propers mesos, per tal de ser enviat al Parlament, i per a la seva aprovació buscarem el diàleg i el consens dels diferents agents educatius, de les institucions implicades i de les diferents forces polítiques.

El paper dels mestres

Ja he parlat del paper que la societat exigeix als mestres i professors. Comptem amb vosaltres, i amb tota la comunitat educativa, convençuts que la vostra preparació i el vostre compromís estarà a l'alçada de les necessitats del país.

Però a la societat, i als pares i mares en primer lloc, els hem de demanar un major reconeixement de la tasca dels docents i del prestigi de la seva funció.

Cal recuperar el concepte d'autoritat. Parlo d'autoritat ben entesa i ben aplicada, no pas d'autoritarisme.

Es diu que en el concepte d'autoritat hi ha implícits dos elements, poder i prestigi. El poder d'alguna manera ja el té mestre per la seva posició a l'aula. Li hem delegat, com els ciutadans el deleguen als governants. És el "contracte social" que deia Rousseau.

Però el prestigi es guanya. S'ha de guanyar i ha de venir avalat per la societat. Entre tots hem de tornar el prestigi social al mestre. Com dins de la família l'han de tenir els pares.

Ningú millor que els responsables de la docència per avaluar els progressos dels seus alumnes, per orientar-los convenientment, per reconvenir-los si cal, i per col·laborar amb les famílies en l'educació dels seus fills.

Per això és positiu que els pares participin en els consells escolars, i que tutors i pares tinguin contactes freqüents i fluidos per prevenir els moments difícils que els nois i noies poden tenir, a vegades de forma sobtada, més encara quan es tracta de joves en fase de canvis.

Els pares han d'assumir que els professors són els qui amb més objectivitat i professionalitat poden jutjar els progressos i les mancances dels seus fills en la seva trajectòria com a estudiants.

Als alumnes, a les famílies i a tota la societat, demano un esforç addicional per atribuir el més alt grau de confiança social en els professors, professores i mestres.

Faig igualment una crida pública al reconeixement de l'autoritat dels equips de direcció dels centres educatius.

Si volem millorar l'eficàcia de la gestió dels propis centres hem de dotar-los de més autonomia. Els Plans d'Autonomia de Centres pretenen donar més poder de decisió a cada centre per emprendre projectes que afavoreixin la millora del servei educatiu que presten.

Però no serà possible l'autonomia de centres sense professors i mestres conscients del reconeixement social i institucional de la seva capacitat de decisió pedagògica i sense equips de direcció que exerceixin amb rigor, i també amb autoritat i lideratge, la seva tasca.

En aquesta línia, el Pla de Millora de la Secundària reforçarà la funció directiva dels centres i establirà els mecanismes per avaluar els resultats d'aquest exercici d'autonomia.

Aquests i altres aspectes de la gestió dels centres educatius, tant CEIPs com IES, estan contemplats en les propostes prèvies a l'elaboració de la Llei d'Educació, que ara el Govern està preparant, en compliment del Pacte Nacional per a l'Educació.

Totes aquestes accions demostren que l'aposta del Govern de Catalunya per l'Educació és clara i decidida. Us puc assegurar -i ho faig en presència del conseller d'Educació- que en aquest terreny no estalviarem idees, ni recursos, ni esforços.

Ho farem amb determinació i amb diàleg.

Felicito de nou els premiats i agraeixo als membres del Jurat la seva delicada tasca.

I encoratjo tots els membres de la comunitat educativa, i especialment als professionals de l'educació, a ser constants i rigorosos en el seu treball, alhora que inconformistes i creatius.

Moltes gràcies.